

samme måde, som vi har set de små specialforretninger blive afløst af den ubetjente, upersonlige stordrift, hvor de – og ikke vi – bestemmer vareudvalget,« skriver Bodil Holm.«

Ved at sænke momssatsen fra de nuværende 25 pct. til f.eks. 5 pct. for receptpligtig medicin i Danmark kan vi, ud over at hjælpe forbrugerne til billigere medicin, sikre bevarelsen af det nuværende finmaskede net af danske apoteker, hvilket er særdeles vigtigt for de mange forbrugere i yderområder, der ikke vil vælge at benytte sig af internetbaserede tjenester.

4. Prisdannelsen på lægemidler

Lægemedelvirksomhederne fastsætter selv prisen på deres lægemidler. Priserne kan ændres hver 14. dag. Danske myndigheder skal ikke godkende prisen på det enkelte lægemiddel. Men Konkurrencerådet fører tilsyn med priserne i henhold til lægemiddellovens § 23. Det offentlige har en betydelig interesse i prisdannelsen på lægemiddelområdet, fordi en væsentlig del af udgifterne til lægemiddelforbruget betales af den offentlige sygesikring. Hertil kommer hensynet til den enkelte brugers økonomi, jf. bemærkningerne i afsnit 2 om de hensyn til forbrugerne og de fordelingspolitiske hensyn, der gør sig gældende.

Regeringen og Folketinget har i de senere år gennemført en række konkurrencefremmende initiativer med det sigte at dæmpe udgiftsudviklingen på lægemiddelområdet. Det gælder for eksempel indførelsen af substitutionsordningen og referenceprissystemet (i dag: tilskudsprissystemet).

Den 1. november 2000 indgik et stort flertal i Folketinget en aftale om modernisering og liberalisering af apotekervæsenet, se Aftale om modernisering og liberalisering af apotekervæsenet, Sundhedsministeriet, 2000. I den forbindelse bekræftede flertallet, at forbrugerne også i fremtiden skal sikres en rimelig ad-

gang til køb af lægemidler. Det gælder også forbrugere i tyndt befolkede egne i landet, hvor der ikke umiddelbart er driftsøkonomisk grundlag for at drive apotekervirksomhed. Partierne tilkendegav samtidig, at forbrugerprisen på apoteksforbeholdte lægemidler skal være ens i hele landet i overensstemmelse med princippet om lige adgang til sundhedsydelser i sundhedsvæsenet.

Under forhandlingerne ved førstebehandlingen i folketingssamlingen 2000-01 af beslutningsforslag nr. B 159 argumenterede skatteministeren med, at en nedsættelse af moms på receptpligtig medicin ikke ville gøre det nemmere at sammenligne danske priser på medicin med priserne i de andre EU-lande, da en sådan sammenligning kræver, at forbrugerne kender alle de faktorer, som medicinpriserne afhænger af, bl.a. størrelsen af medicintilskud i samtlige EU-lande. Dette argument bortfalder nu, hvor et nyt firma, Euro-medicin, gør det muligt for danske forbrugere at købe medicinen i et hvilket som helst EU-land.

Andre har argumenteret mod forslaget, under henvisning til at en moms-nedsættelse ikke nødvendigvis vil komme forbrugerne til gode, men at avancen i stedet vil tilfalde producenterne, grossisterne eller apotekerne. Som før nævnt er der en så omfattende overvågning af udviklingen på medicinpriseres område og så omfattende aftaler, der skal sikre et rimeligt prisniveau, at det må anses for helt usandsynligt, at en nedsættelse af momsens i praksis vil føre til hel eller delvis tilsvarende stigning i avancerne hos producenter, grossister eller detailledet.

Nedenstående tabel viser sammensætningen af prisen på lægemidler i procent. Det fremgår af tabellen, at sammensætningen af priserne ligger ret konstant gennem årene 1980-2002, dog med en vis svækkelse af avancen i detailledet.